

Revija *The Book Collector* (izdaja jo četrtletno The Shenval Press v Londonu) je namenjena predvsem bibliofilom s članki o zbirateljskih in zbiranju knjig, o rokopisnih zbirkah, o knjigi kot slikarskem motivu itd. Podobno kot *The Library* odlikuje tudi to revijo izredno lep slikovni material. V knjižnih ocenah upošteva kakor tudi obe prej obravnavani reviji — poleg angleških bibliotekarskih publikacij tudi tovrstna dela, ki izidejo v drugih evropskih državah in v Ameriki.

Mesečnik *Library Association Record* je glasilo angleške bibliotekarske zveze (The Library Association) in izhaja v Londonu. Po vsebini je revija zelo pestra. Precej pozornosti posveča tehničnim novostim, ki naj bi omogočile čim hitrejšo in uspešnejše poslovanje knjižnic. Tako prinaša v l. 1962 med drugim članek o klišejih iz plastične mase, ki naj bi služili najprej katalogizaciji in nato izposoji, članek o »stripdex« katalogu, ki naj bi združeval pregled-

nost knjižnega kataloga z elastičnostjo listovnega kataloga. Več prispevkov obravnava arhitekturo knjižnic in njihovo tehnično opremo; številni so predlogi glede na priročnike, slovarje in enciklopedije, ki naj bi predstavljali osnovni fond priročne knjižnice. Nadalje prinaša revija članke o delu v bravci, o anotacijah v katalogih ljudskih knjižnic, o stvarnem katalogu za manjšo strokovno knjižnico, o izobraževanju bibliotekarjev in knjižničarjev in končno knjižne ocene.

The School Librarian izhaja trikrat letno kot glasilo šolske bibliotekarske zveze (School Library Association). Ukvarja se s poslovanjem šolskih in mladinskih knjižnic, z njihovo opremo, z njihovimi vzgojnimi nalogami in prinaša poleg knjižnih ocen o strokovnih bibliotekarskih publikacijah tudi poročila o novih mladinskih knjigah, ki so razvrščene po starostni stopnji otrok, ki so jim namenjene.

Katarina Bogataj

AMERIŠKE BIBLIOTEKARSKE REVIJE

Po podatkih iz leta 1961 izhaja v ZDA in Kanadi 230 bibliotekarskih in bibliografskih časopisov in revij. Od teh je okoli 25 splošno pomembnih, drugi so specialni ali bolj lokalnega značaja. NUK prejema trije bibliotekarskih revij, ki dobro ilustrirajo razvoj ameriškega bibliotekarstva. Te revije so: *Library trends*, *Library quarterly* in *Special libraries*.

I. LIBRARY TRENDS izdaja bibliotekarska šola v Illinoisu. Značilnost te revije je v tem, da ima vsaka številka svojo temo, ki je obravnavana iz različnih vidikov. *Januarska številka 1962* prikazuje sodobni ameriški periodični tisk.

Za nas je zanimiv članek Helen E. Wessells o bibliotekarskih in bibliografskih časopisih. Iz tega članka sem črpala podatke, ki jih navajam v uvodu. Vodilna tema *aprilske številke 1962* so *mestne univerzitetne knjižnice* (urban univ. libraries). V uvodni študiji so analizirani problemi mesta in odnos univerzitetnih institucij do teh problemov. Univerza in z njo tudi univerzitetna knjižnica naj bi ne bili samo podpora specialistom, ampak naj bi imeli vodilno intelektualno vlogo v mestu. R. Grazier prikazuje z obširnimi statistikami razvoj ameriških univerzitetnih knjižnic in naglašja, da so mestne in naj tudi služijo mestu.

To se pravi, da njihova publika daleč presega okvir univerze. Naslednji članki obravnavajo različne plasti te publike od dijakov in študentov do širše javnosti, predvsem kakšne probleme postavljajo bibliotekarski službi in kako jih ta rešuje. Številni članki ilustrirajo univerzitetne knjižnice po ameriških mestih in zlasti poudarjajo, da je potrebna kooperacija med vsemi knjižnicami v mestu. *Julijska številka* obravnava zakonodajo in upravo knjižnic in jo tudi primerja z drugimi deželami. *Oktobrska številka* nas seznanja z *biblioterapijo*. S tem izrazom označujejo uporabo knjige kot pomožnega terapevtskega sredstva v medicini in psihiatriji. Izraz je že več let splošno v rabi, prvič pa je bil uporabljen med prvo svetovno vojno. Od tega časa dalje lahko govorimo o sistematičnem razvoju biblioterapije, ki je danes v ZDA precej razširjena. Članki osvetljujejo teoretične osnove biblioterapije in njen razvoj po bolnišnicah in rehabilitacijskih zavodih. Pri tem delu sodeluje cel team ljudi, ki ga sestavljajo: bibliotekar, zdravnik, psiholog in zaposlitveni terapevt. Posebno nas bo zanimala vloga bibliotekarja v tem teamu. Bibliotekar zbira in ureja knjižni material. Posreduje ga pacientom, tako da upošteva njihove želje ali pa direktno po predlogu zdravnika izbere in priporoča tako literaturo, ki je za terapijo potrebna. Bibliotekar se mora udeleževati zdravniških konferenc, da je podrobno seznanjen s stanjem bolnikov in da lahko poroča, kako je bolnik na branje reagiral. Biblioterapija postaja v ZDA tudi poseben predmet na nekaterih bibliotekarskih šolah in avtorji se zavzemajo za to, da bi ji bilo treba posvetiti še več pozornosti.

Drugi dve reviji nista tako sistematično urejeni, prinašata pa tudi veliko zanimivih tem.

II. *LIBRARY QUARTERLY* izdaja bibliotekarska šola univerze v Chicagu skupaj z ameriškim bibliotekarskim združenjem in drugimi institucijami. V vsaki številki najdemo prispevke iz *zgodovine bibliotekarstva*, pri čemer posegajo tudi v Evropo. Aprilska številka prinaša razpravo: Luter in bibliotekarstvo, julijska pa podaja zgodovinski pregled pruske državne knjižnice. Tudi sodobno bibliotekarstvo po svetu ima v reviji stalno mesto. Tako se v aprilski številki informiramo o *kulturni strategiji* v Aziji, Afriki in Latinski Ameriki, v julijski številki pa o *japonski publicistiki*.

Veliko pozornost posveča *Library quarterly* vplivu novih znanstvenih in tehničnih pridobitev na bibliotekarstvo. V okviru debate o tehnoloških spremembah in poklicih ilustrira P. H. Ennis stališče bibliotekarja. Avtor analizira bibliotekarski poklic, ki je zapleten v dva sistema. Prvič je knjižnica del zapletenega komunikacijskega sistema med znanstveniki samimi in med njimi in ljudmi iz prakse. Po drugi strani pa je knjižnica sama v sebi organizirana enota, ki je podvržena tehnološkim spremembam. Vsaka taka sprememba povzroči spremembo v komunikaciji s publiko, torej drugi sistem vpliva na prvi sistem. Med bibliotekarji je dvojje teženj: nekateri so zelo navdušeni za uvajanje tehničnih novosti, drugi pa zopet zelo konservativni. Avtor se zavzema za srednjo pot, da ne bi bilo porušeno ravnotežje med obema sistemoma.

III. Revija *SPECIAL LIBRARIES* izdaja združenje specialnih knjižnic (nam bi mogoče bolj ustrezel naziv strokovnih). S tem naslovom je že karakterizirana njena vsebina. Tudi ta revija posveča pozornost uvajanju novih tehnoloških postopkov. Oktobrska števil-

ka prinaša razpravo R. Swansona o vlogi avtomacije v bibliotekarstvu in njenih perspektivah v bodočnosti. Z izrazom avtomatizacija je mišljeno nadomeščanje nekaterih človekovih intelektualnih funkcij z elektronskimi aparaturami (tj. višja stopnja kot mehanizacija). S hitrim razvojem znanosti narašča tudi število informacij in bibliotekarska služba se mora prilagoditi temu tempu. Pri tem si lahko pomaga z mehansko in elektronsko obdelavo gradiva. Npr. neko knjigo o primitivnih indijanskih plemenih bi bilo treba označiti z geslom kulturna antropologija. V elektronsko aparaturo damo vse besede naslova, podnaslova, naslove posameznih poglavij in stvarno kazalo. Izstopi tista oznaka, ki je za knjigo bistvena. Predhodne študije za take primere so pokazale, da se tako dobljene oznake 90 % krijejo s stvarnim geslom. Avtor zaključuje z ekonomskim računom: aparatura stane 1 \$ na uro, za človeško moč pa se porabi prav toliko v 15 do 20 minutah. Seveda je treba vračunati še predhodno programiranje. Avtor je mnenja, da si bo avtomatiza-

cija uspešno utrla pot v bibliotekarstvo, ko bodo izdelani obširni programi in bo račun pokazal, da je bolj ekonomično od tradicionalnih načinov klasifikacije. Avtor E. Heitiger obravnava v isti številki uporabo IBM garnitur s perforirnimi kartami v univerzitetni knjižnici. T. Johnson pa prikazuje v februarški številki knjižnico bodočnosti. Avtor je predstojnik bibliotekarske in dokumentacijske službe pri Hughesovi letalski družbi v Kaliforniji, torej v okolju, kjer ima na razpolago najmodernejše instrumente, ki jih že poskusno aplicirajo v bibliotekarske namene. Za tako delo sta potrebni dve obširni predhodni študiji. Prva skuša določiti procent informacij, ki jih lahko najdemo v izbranem kompleksu tehničnih knjig, in druga proučuje možnosti za njegovo strojno obdelavo. Iz vsega navedenega je razvidno, da ima ameriško bibliotekarstvo pomembno vlogo v procesu mehanizacije in avtomatizacije bibliotekarskega dela. Niso pa pri tem utopisti, ampak uvajajo vse novosti zmerno, v skladu z ekonomskim računom.

Ana Matko